

ŽIVOT A DOBA
přímých předků
Františka Ploce (1912-1984)

Motto:
Začni tím, co je nutné,
pokračuj možným -
a najednou budeš dělat nemožné
František z Assisi (1182-1226)

Ing. Zdeněk Šedivý

Předmluva autora

Proč zrovna já píši tuto historii? Jednoduše proto, že již od jeslí jsem kamarádem Aničky Plocové, provdané Minaříkové.

A také proto, že s Karlem Plocem jsem prožil moji první expedici Lužnice na pramicích, při které jsme spali v jednom stanu ještě s Radkem Kutíkem.

A také proto, že jsme my Mladobučáci s hrdostí sledovali výkony biatlonisty Pavla Ploce seniora v Grenoblu, a později již v přímém přenosu skoky a lety Pavla Ploce juniora.

V neposlední řadě také proto, že genealogie je mým koníčkem.

Pojďme se tedy vydat na cestu do minulosti a zároveň na cestu po místech, kde předkové rodu Ploců žili.

Nejdříve si však řekněme původ tohoto nejdříve příjmi, později příjmení. Ploc, Plotz či Plocek znamená čtyřhranné kladivo či mlýnskou železnou paličku. Vzpomněl jsem si přitom, jak jsem v první polovině sedmdesátých let vyrazil s kamarády na Krkonošskou osmdesátku a tam jsem snad poprvé viděl Františka Ploce, tehdy více jak šedesátiletého, který si na takový pochod troufl a bez problémů ho došel, zatímco my osmnáctiletí mladíci jsme se po pochodu sotva doplazili domů. A samozřejmě také na oba Pavly, kteří tu tělesnou odolnost také zdědili po předcích. Ne nadarmo se uvádí, že geny se dědí nejméně po deset generací.

Přestože život rodu Plocových byl později spjat s katolickou církví, nebylo tomu tak v době před třicetiletou válkou a během ní (1618-1648). Česká Třebová a také vsi Rybník a Lhotka, kam nás život rodiny Plocových zavede, náležely k lanškrounskému panství.

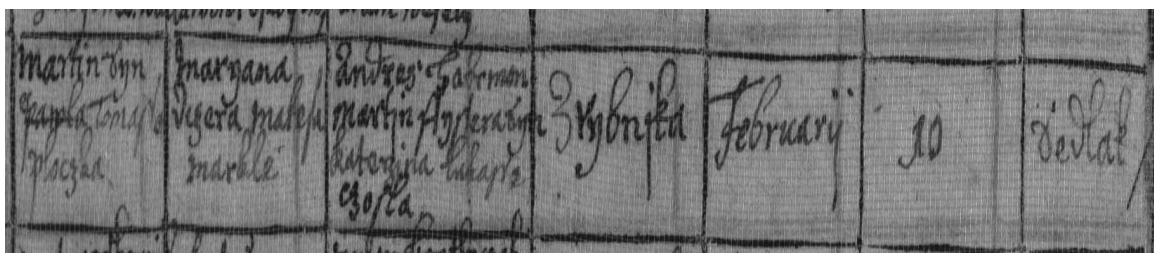
Roku 1622 získal lanškrounské panství Karel z Lichtenštejna, původně luterán, který studoval na ivančické bratrské škole, již před rokem 1600 však konvertoval ke katolicismu. V majetku rodu Lichtenštejnů zůstalo poté celé panství po dobu 300 let. Ačkoli poddaní v čele s představiteli městských rad doufali, že Karel Lichtenštejn jim zachová náboženskou svobodu, on se rozhodl jít cestou nekompromisní rekatolizace. Ne nadarmo se říká, že poturčenec horší Turka. Dokud města nepřestoupila na katolickou víru, odmítal jim potvrdit městská privilegia. Vzhledem k tomu, že se obyvatelstvo své původní víry i přes provedená omezení nevzdávalo, vydal Karel Lichtenštejn roku 1626 instrukci, v níž prakticky znemožnil nekatolíkům provozovat obchod a řemesla a stanovil pokuty za nesvěcení neděle či jiného svátku, za nedodržení půstu a za hanobení katolické církve. V srpnu roku 1630 se ke katolické víře přihlásila také Česká Třebová, aby jí byla potvrzena městská privilegia. Bylo zcela jasné, že přihlášení se ke katolické víře spíše nutnou formální záležitostí, protože v kraji byl protestantismus opravdu hluboce zakořeněn. Někomu se to bude zdát paradoxní,

ale já kořeny toho, že rodina Plocových vytrvala v katolické víře i v období po roce 1948, vidím kromě jiného také v pevnosti ve víře, zděděné po předcích.

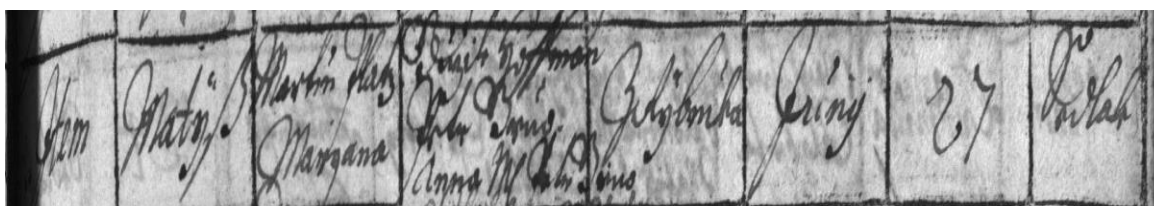
Kromě rekatolizace do dění v České Třebové a vsích okolo ní, neblaze zasáhly v průběhu 17. století ještě další události. Pustošení kraje nejprve císařskými vojsky, poté nájezdy Švédů. Císařská vojska zcela vypálila přilehlé vesnice Rybník, Semanín, Třebovice a Skuhrov. Kraj tedy čelil útlaku vojsk obou bojujících stran. Tak jako na jiných místech, i v tomto regionu zavládly epidemie hladu a moru. Velká epidemie postihla region v roce 1642. Některé prameny uvádí, že po skončení třicetileté války zbyla v Čechách pouze polovina, některé dokonce pouhá třetina původního počtu obyvatelstva.

Nejstarší předkové rodu Ploců

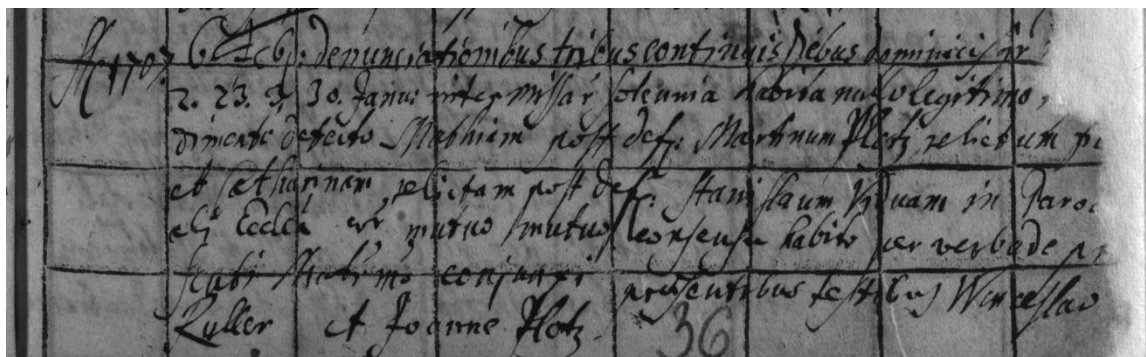
První záznam o předcích Ploců je o sňatku a je zajímavý tím, že je zde příjímí dopisováno jinou rukou či jiným perem a ženich je zde označen jako Martin, syn Tomáše Plocka. Je to však poprvé a naposledy, dále již bude příjímí či po roce 1793 příjmení uváděno jako Plotz nebo Ploc. Ten si dne 10. února roku 1669 bere za manželku Mariánu, dceru Matesa (Matěje) Markla. Oba snoubenci byli z vesnice Rybník a ženich byl ze selského rodu.

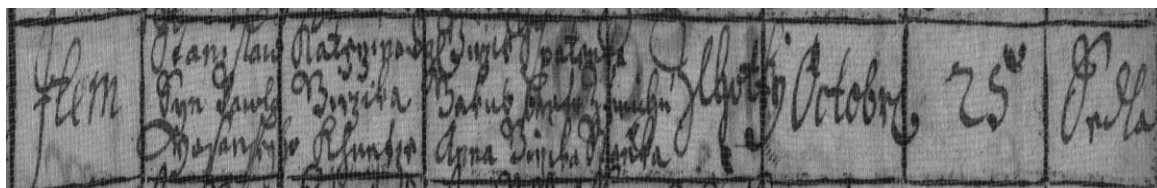
Jedním z potomků tohoto manželského páru byl syn Matěj, který se vsi Rybník u České Třebové narodil dne 27. června 1683.

Matěj se oženil ve svých třiadvaceti letech dne 6. února 1707. Jeho manželkou se v ten den stala vdova Kateřina Volšanská, rozená Kuncová ze Lhotky, což byla tehdy samostatná ves na druhém konci České Třebové, dnes je to městská část.

Záznam o narození Kateřiny se nám nedochoval, ale z matričního zápisu o jejím prvním sňatku z roku 1699 můžeme usuzovat, že byla starší (věk snoubenců se tehdy ještě nezapisoval) a že její první muž byl sedlákem.

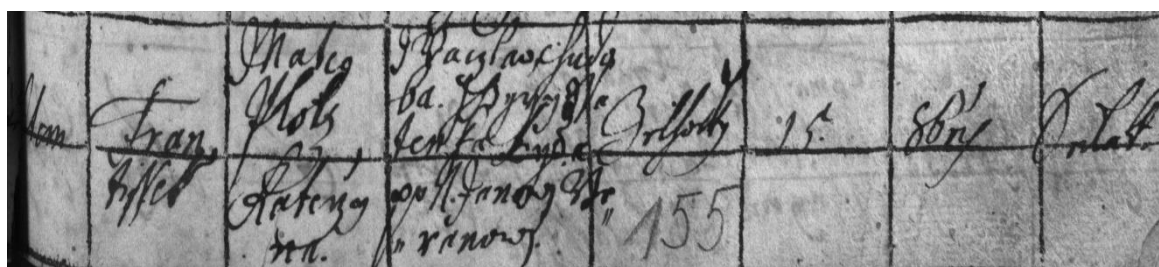

Dovolte nyní malé odbočení. Již byla popsána první místa, kde začíná známá historie rodu Ploců, byly zaznamenány první generace, ale nebylo zmíněno, jak žili a mysleli, kde bydleli a co jedli. Tedy snad jenom pro připomenutí a vcítění se do atmosféry té doby. Naši předci vždy upřímně věřili v Boha a snažili se i bohabojně žít, kromě toho byly ve spojení s přírodou a dodržovali některé „pohanské“, tedy předkřesťanské zvyky. Byli pověřčiví, spojeni pevně s místem svých životů a nejbližším okolím. Jejich život se opravdu odehrával v kruhu, a to jak v kruhu liturgického roku, tak i proto, že změny ve společnosti byly pomalé a v jedné generaci téměř neviditelné. Každodenní tvrdou práci si zpestřovali radostnými oslavami všeho druhu (svatby, křtiny, posvícení). Nejrozšířenějším typem lidové architektury byla roubená či poloroubená stavba, spojující obytnou a hospodářskou část, krytá doškovou střechou. Došky se vázaly ze žitné slámy. Jídlo bylo daleko prostší než nyní. V peci pekli velké bochníky chleba, o svátcích

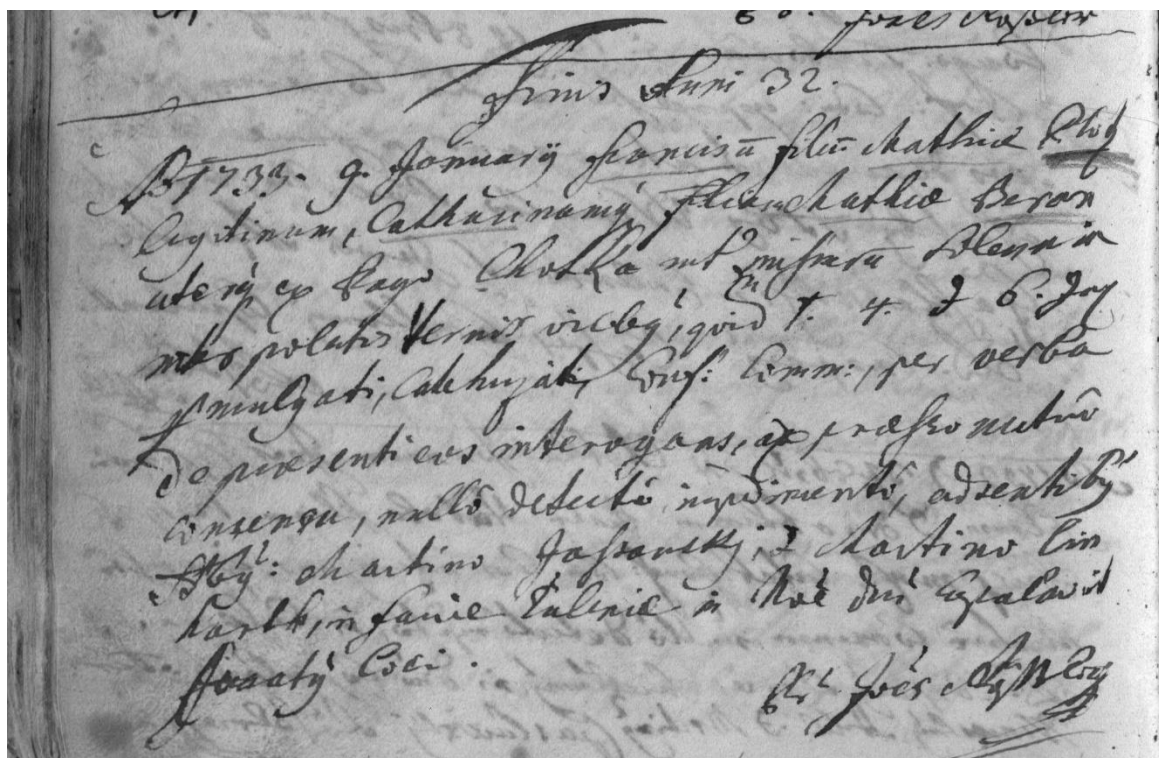
koláče a buchty, maso bývalo zřídka. Jedli hodně luštěnin, brambor a různé druhy kaší, například pohankovou. Polévka, kromě jiného i nám známé kyselo, se jedla k snídani, obědu i večeři. Chléb bylo posvátné jídlo. Před jídlem i po jídle se modlili.

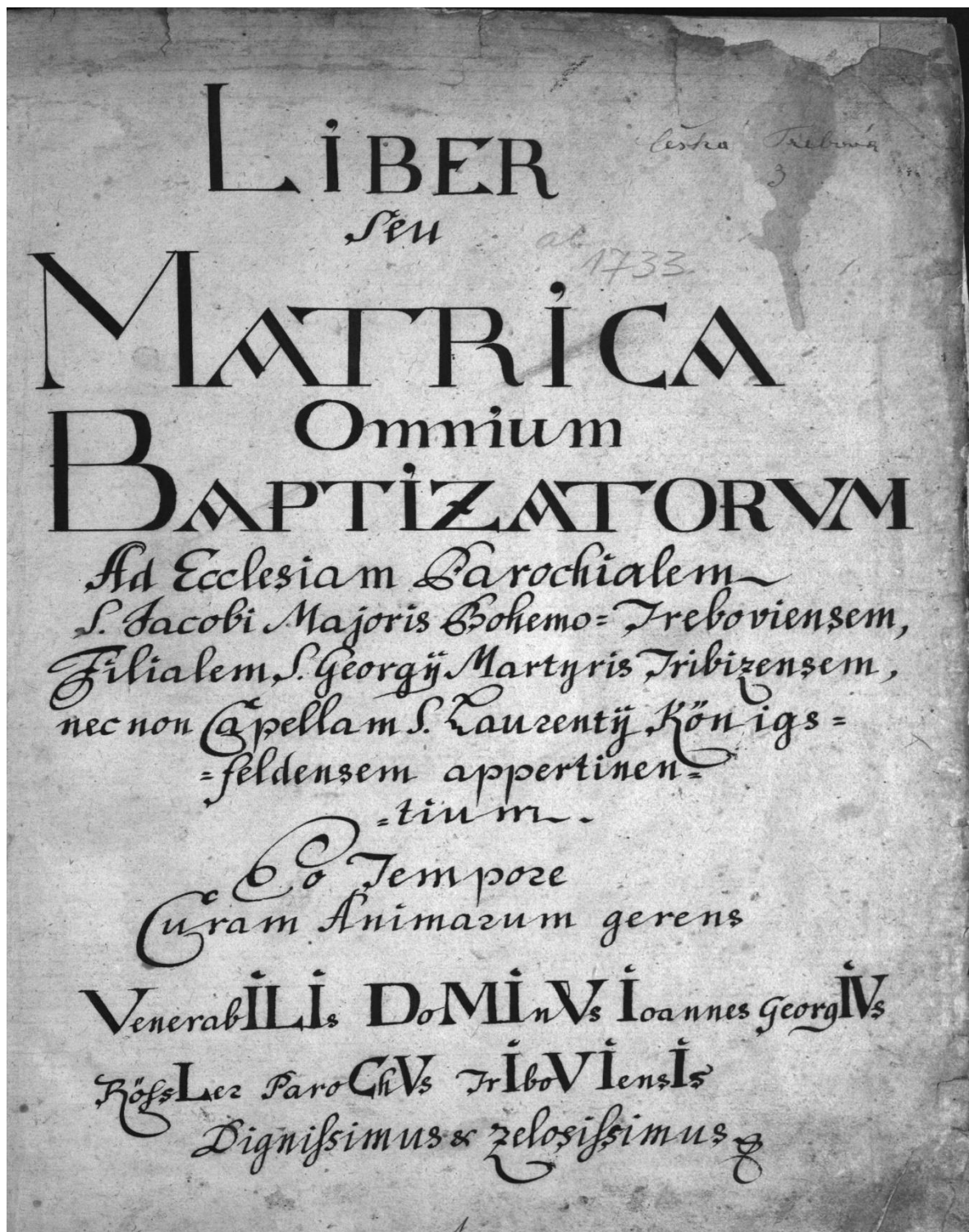
František Ploc (1709-1793) a Kateřina, rozená Beranová (1712-1806)

Matějovi a Kateřině se ve Lhotce dne 15. října narodil syn František, v rodu Ploců první, avšak ne poslední toho jména.

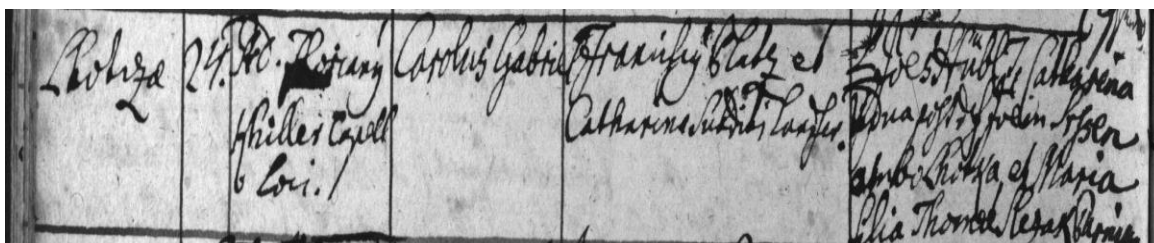
František Ploc se ve svých 23 letech žení. Jeho ženou se dne 9. ledna 1733 stává dvacetiletá Kateřina Beranová, dcera Matěje a Marie Beranových, také ze Lhotky.

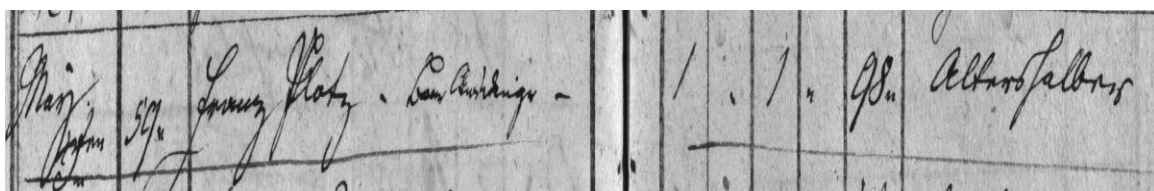

Matrika narozených ve farnosti Česká Třebová má tento zajímavý proní list a v ní jsou také zapsány záznamy o narození dětí Františka a Kateřiny. V letech 1733 až 1752 se jim narodilo sedm dětí, čtyři chlapci a tři děvčata. Pro nás je

z těch čtyřech chlapců nejzajímavější ten nejmladší, který dne 24. března 1752 přišel na svět a při křtu dostal jméno Karel Gabriel.

František Ploc se dožil poměrně vysokého věku, zemřel 2. května 1793 v nedožitých 84 letech ve Lhotce č. p. 59.

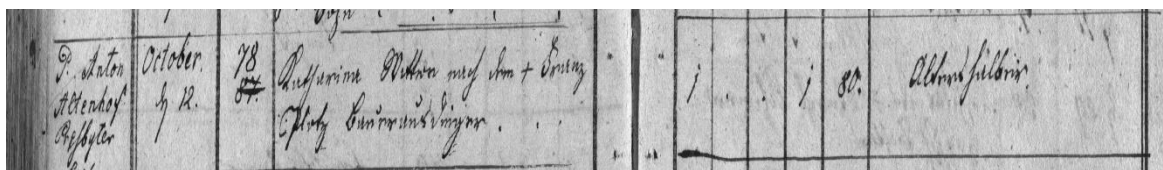

Poprvé se v tomto pojednání setkáváme s číslem popisným. Tak tedy něco k jeho zavedení a používání. Číslování domů bylo uzákoněno v době vlády Marie Terezie v únoru 1770 a ve většině obcí proběhlo od podzimu 1770 do roku 1771. Zpočátku nemělo charakter trvalého označení, ale pořadového čísla v konkrétním soupise, třebaže dům byl číslem až do dalšího přečíslování „popsán“ křídou na vrata či dveře. Číslování se provádělo s pomocí vojska v přirozeném sledu tak, jak lze obec postupně projít, obvykle po směru chodu hodinových ručiček. Začínalo obvykle nejdůležitější, zpravidla veřejnou budovou (panské sídlo, fara, rychta, nejbohatší usedlost). U obcí ležících podél silnice číslování obvykle začínalo prvním domem po pravé straně vesnice ze strany, kterou přijíždí vrchnost, po opačné straně se pak vracelo. Od té doby, s výjimkou let 1805 až 1815 se přečíslování domů již neprovádělo. Proto také fara v Mladých Bukách, kde o mnoho později Plocovi bydleli, měla číslo popisné 1.

Manželka Františka, Kateřina Plocová, rozená Beranová, zemřela 12. října 1806 ve Lhotce č. p. 78, pravděpodobně u některého ze svých dětí. To ji bylo již 94 let. V zápise o úmrtí je sice napsáno 80 let, ale dříve údaje o věku tak striktně nebrali,

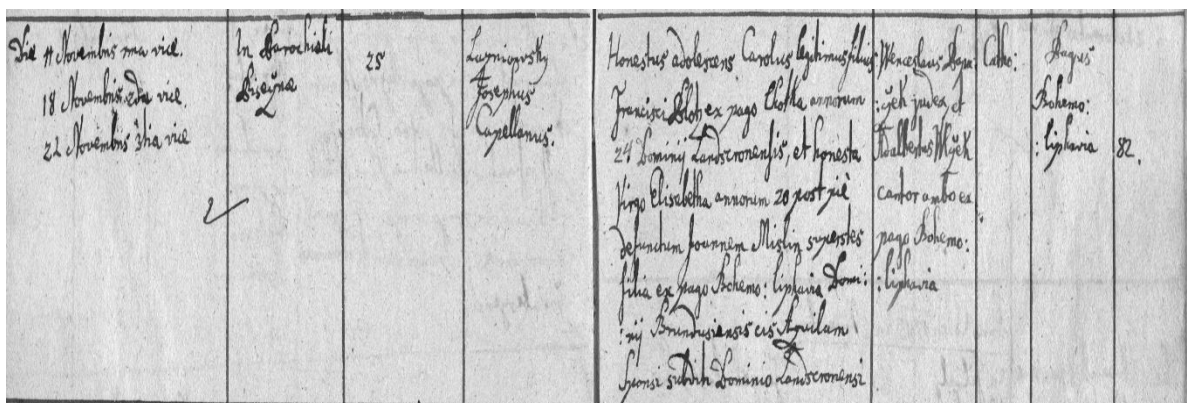
v některých případech úmrtí jsem naopak u sedmdesátiletých viděl napsán věk úmrtí 90 let.

Karel Ploc (1752-1810) a jeho žena Alžběta (*1761), rozená Myslínová

O narození a křtu Karla Gabriela jsme se dozvěděli v minulé kapitole. Jeho manželka Alžběta Myslínová, se narodila pravděpodobně v roce 1761 v Českých Libchavách.

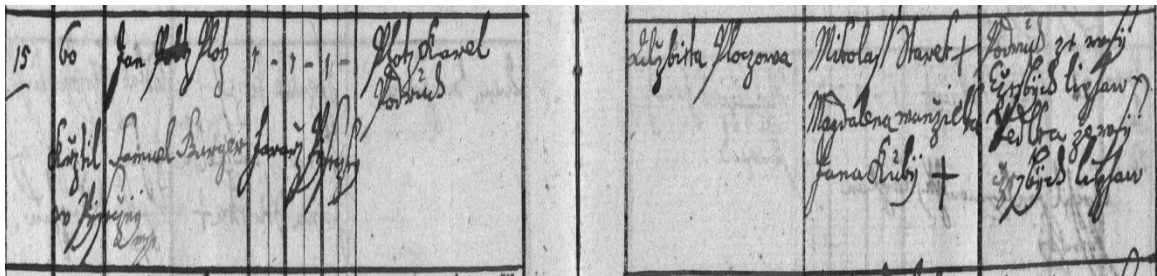
Svatbu měli v kostele v Písečné dne 25. listopadu 1781. Nevím jak vy, ale já jsem se musel Písečnou vyhledat na mapě, přestože po silnicích číslo 11 a 14 jsem často jezdil, a ještě občas jedu dodnes. Písečná je však mezi nimi, a tak jsem o její existenci neměl ani potuchy. Já vždy říkám, že genealogie není jen výlet do historie, ale i výlet po Čechách, Moravě a Slezsku.

Ženichovi bylo dvacet devět let, nevěstě bylo roků dvacet. První děcko, dcera Anna, přišlo na svět 8. prosince 1783 v domě rodičů nevěsty, v Českých Libchavách č. p. 82.

Po dlouhých téměř šesti letech přišel na svět 15. října 1789 v Českých Libchavách č. p. 60 přímý předek Ploců, jejichž rodovou linií sledujeme až do Mladých Buků,

a byl pokřtěn jménem Jan. V tehdejší době tak dlouhý interval mezi dvěma porody byl neobvyklý. V rodinách se rodilo minimálně 8 dětí, z toho 4 se dožili dospělého věku. Má to co do činění s vyšší dětskou úmrtností a nemocemi dnes běžně léčitelnými antibiotiky. Ta „přestávka“ byla dle všeho zapříčiněna tím, že Alžběta Plocová nejméně dvakrát potomka nedonosila.

V matričním záznamu o narození Jana vidíme, že jeho otec Karel je zde uveden jako podruh. Kdo to byl podruh? Podruh byl představitel jedné z tradičních skupin vesnického obyvatelstva, pro nějž byla charakteristická zemědělská manuální práce bez vlastnictví půdy a bydlení v nájmu, tedy v podruží, u zaměstnavatele.

Někdy v letech 1790 až 1792 se rodina stěhuje do Sopotnice. Svědčí o tom záznam o narození jejich dalšího syna Josefa 19. prosince 1792. Zde je již jeho otec Karel Ploc zapsán jako chalupník v čísle popisném 26. Dalším přírůstkem do rodiny byl syn František, který se narodil 21. ledna 1795.

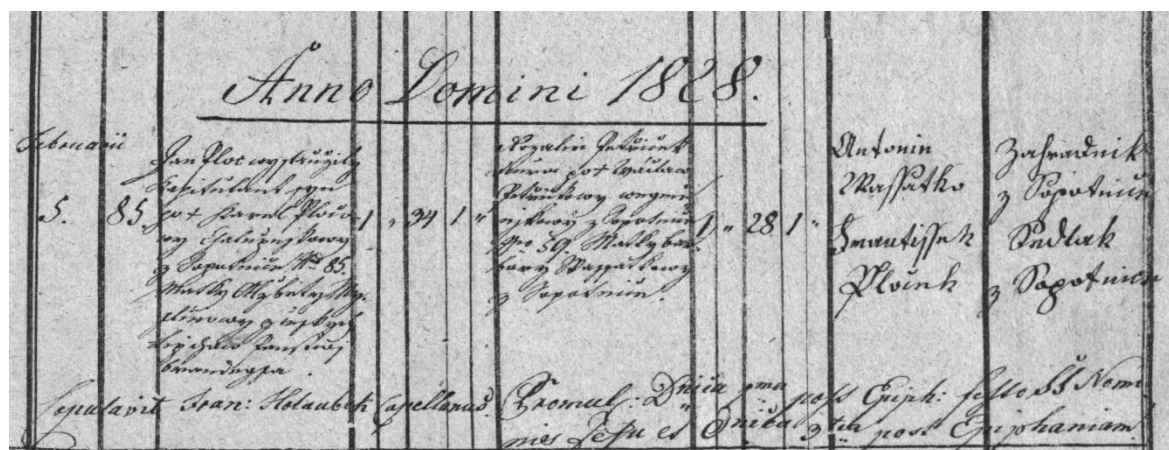
Karel Ploc umírá ve věku 58 let. V té době se již zapisovala příčina úmrtí, zatím nikoliv dle soudního ohledání, ale dle laického pohledu faráře, který jako příčinu úmrtí zapsal „šlakem potrefený“, tedy mrtvice, případně infarkt.

Zápis o úmrtí jeho manželky Alžběty se nepodařilo dohledat, pravděpodobně zemřela u některého z dětí v jiné farnosti.

Jan Ploc (1789-1844) a jeho žena Rozálie (1799-1870), rozená Petříčková

Zopakujme se ještě jednou datum narození Jana Ploce – 15. října 1789. Jan se žení až ve svých osmatřiceti letech dne 5. února 1828. Za ženu si bere Rozálii

Petříčkovou, která se narodila 6. dubna 1799, spolu se svou sestrou dvojčetem Kateřinou, matce Kateřině a otce Václavu Petříčkovi, sedlákovi v Sopotnici na statku č. 85. Důvod, proč se oženil až tak pozdě na nás vysvitne z matričního záznamu o sňatku.

Ženich Jan Ploc je zde označen jako „vysloužilý kapitulant“. To znamená vojáka, který po skončení vojenské služby dále pokračoval sloužit za úplatu. Na vojnu narukoval někdy v roce 1810, kdy mu bylo 21 let. Délka vojenské služby v té době byla rozčleněna podle druhu vojska a náročnosti výcviku. Nejkratší doba, kterou měl rekrut strávit v armádě, představovala deset let, pokud byl přidělen k pěchotě. Dvanáct let služby čekalo na toho, kdo byl povolán k jezdecku, a u technicky náročných jednotek, jakými byli dělostřelci a ženisté, byla délka služby stanovena na čtrnáct let. Povinná vojenská služba mu tedy skončila nejdříve v roce 1820 a nejpozději v roce 1824.

A jak jeho vojenská služba začínala? Odvody probíhaly v přítomnosti rychtářů a konšelů. Během tzv. „stavění rekrutů byli rekruti podrobeni lékařské prohlídce, která rozhodovala o tom, zda dotyční jsou vhodní či nevhodní pro vojenskou službu. Kromě dostatečné fyzické zdatnosti byla rozhodující výška, jež museli rekruti splňovat. Rozmezí bylo stanoveno od pěti stop a dvou palců do pěti stop a šesti palců (168–180 cm). V letech 1810 až 1815 ještě byly v plném proudu tzv. napoleonské války let (1803 až 1815). Napoleonské války skončily porážkou

Napoleona I. v bitvě u Waterloo 18. června 1815 a druhou pařížskou mírovou smlouvou.

Jan se tedy jako vysloužilý kapitulant vrátil domů. Návrat vysloužilých vojáků do míst jejich původu nebyl jistě jednoduchý ani pro ně, ani pro vesnickou komunitu. Přesto se však navrátilci se oproti obecně tradovanému názoru dokázali velmi dobře integrovat do venkovské společnosti. Oni byli ti, kteří „poznali svět“. To jim přinášelo určitou výhodu oproti lidem, kteří celý svůj život strávili v rodné vesnici a jejím nejbližším okolí. Dlouhé období služby však mělo také za následek, že vysloužilci se často vraceli do prostředí, které jim už bylo cizí. Nevěděli, jaká bude „doma“ rodinná konstelace, zda vůbec někdo z jejich rodiny ve vsi zůstal nebo zda byl – v krajním případě – ještě na živu. Tyto otázky jim nepochybně vyvstaly na mysli, když se po deseti, dvanácti či čtrnácti letech vraceli. Určité kontakty s domácím prostředím mohli udržovat prostřednictvím dovolených, při nichž se načas vraceli domů.

Veteránům se po jejich návratu nabízely tři možnosti, jakým způsobem se začlenit zpět do společnosti a zároveň si zajistit živobytí. Prvním krokem na cestě k novému začlenění propuštěných vojáků do života vesnice byl sňatek. Druhou nejběžnější cestu byl zisk usedlosti, přičemž nejčastěji získal vysloužilý voják usedlost jejím převzetím po otci, nebo prostřednictvím sňatku. Třetí možnost vlastního uplatnění pro navrátilce představovalo řemeslo. Z matričného záznamu o sňatku vidíme, že Jan převzal chalupu č. p. 85 po svém otci Karlovi.

Zajímal jsem se také o osobnost Jana. Nyní uvádím některé skutečnosti z jeho nativního horoskopu, což je můj druhý koníček. Měl energii a silnou vůli, pozitivního ducha podnikavosti a přirozený talent, jeho sebevědomí budilo u ostatních lidí důvěru. Překypoval energií a měl silnou konstituci. Rád cestoval s cílem poznávat cizí země. Cestování v té době bylo výsadou šlechty, a tak obyčejný poddaný svoje touhy mohl realizovat pouze prostřednictvím vojenských tažení. Tedy, s velkou mírou nepohody a ohrožení zdraví a života. Ale on byl prostě Ploc! Proč to píše? Protože geny předků se dědí až po deset pokolení.

Po sňatku Jana Ploce a Rozálie Petříčkové v roce 1828 se jim 21. listopadu 1829 v Sopotnici č. p. 85 narodil syn Josef Ploc. Chtělo by se napsat prvorozený, ale, ač je to téměř k nevíře, bylo to jejich první a jediné dítě. Tehdy poprvé pokračování rodové linie této větve rodiny Ploců záviselo na tenkém vlásku.

Jan Ploc umírá ve věku 54 let dne 26. března 1844 v Sopotnici č. 85, tedy nedožil se ani revolučního roku 1848, kdy došlo ke zrušení poddanství a roboty. Vdova Rozálie manžela přežila o 25 let a zemřela také v Sopotnici č. 85 dne 8. února 1870 ve věku 70 let.

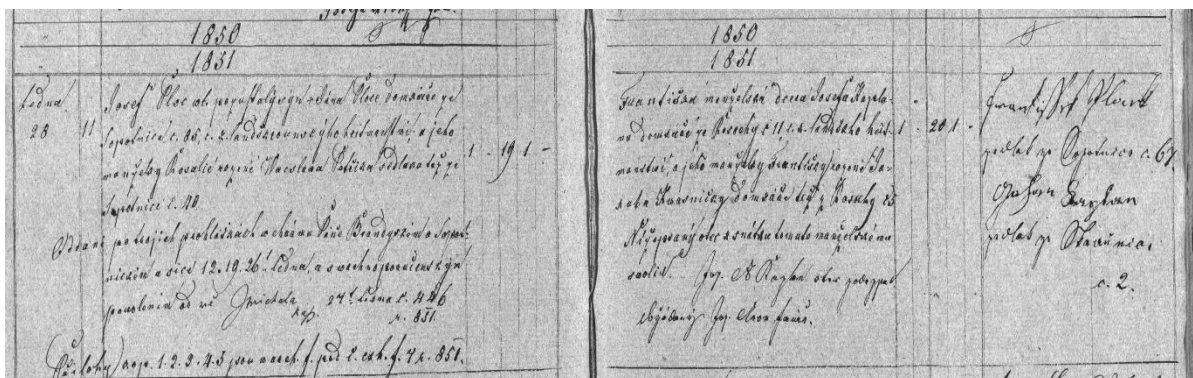
Josef Ploc (1829-1902) a jeho žena Františka (1830-1892), rozená Kaplanová

O narození Josefa Ploce jsme se již dozvěděli. Jeho otec Jan zemřel, když mu bylo 14 let. Přemýšlel jsem, jak Josef s matkou Rozálií zvládali hospodářství po smrti Jana. Věděl jsem, že tehdy lidé ve 14 letech už byli, alespoň po stránce pracovních schopností, považováni za schopné zastat práci dospělého člověka. A vybavil jsem si fotografii jeho prapranuka Pavla Ploce seniora na pramici, kde je mu 16 let a bylo mi téměř jasné, že to Josef zvládal. Protože mi matriky odpověď nedaly, obrátil jsem se k rozboru osobnosti Josefa. Ten rozbor mi napověděl. Cituji: Je zdravý a vitální. Problémy v domácnosti zvládá mimořádně šikovně. Má partnerský vztah k rodičům, zvláště pak k matce. Matka často žije v domácnosti syna a má velký vliv na život jejich rodiny. Po sňatku bude u zrozence existovat zvláště úzká vazba na matku. Já k tomu jenom dodám, není se co divit, protože s matkou hospodařil sedm let až do svého sňatku v jednadvaceti letech.

Ještě jedna věta z jeho nationního horoskopu mě zaujala. Má zájem o cizí kultury, náboženství a společenské systémy. A to jsem si zase vzpomněl na jeho pravnuka Františka Ploce.

Josef se žení 28. ledna 1851. Jeho manželkou se v ten den stala v Kostele Nanebevstoupení páně v Brandýse nad Orlicí o rok mladší Františka Kaplanová,

která se narodila do rodiny chalupníka Josefa Kaplana a jeho manželky Františky z Rozsochy č. 11 (dnes součást obce Orlické Podhůří) dne 17. listopadu 1830.

Podívejme se do dnešní podoby jeho interiéru a představme si svatební obřad...

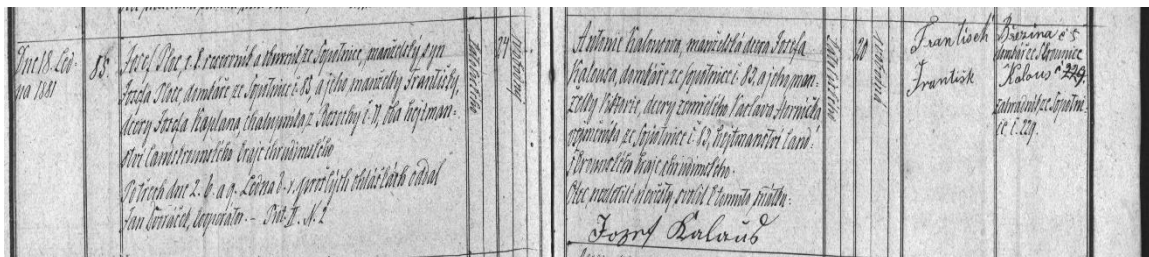

Prvorozený syn Jan přišel na svět dne 2. dubna 1852. Pokračovatel rodu, jeho bratr Josef se narodil dne 14. ledna 1857. Po dalších pěti letech se dne 12. března 1862 narodila jejich sestra Františka, stejně jako její bratři v chalupě č. p. 85.

Josef Ploc (1857-1919) a jeho žena Antonie (1860-1927), rozená Kalousová

Josef Ploc, pokračovatel rodu, se žení ve svých 24 letech dne 18. ledna 1881. Čtyři dny předtím se stal plnoletým.

Ze zápisu se dozvídáme jeho povolání – obuvník, dříve se psalo švec – a že je c. k. reserovník. V té době, se na rozdíl od let, kdy sloužil ve vojsku jeho otec Josef, změnila doba i pojetí vojenské služby. Branný zákon z roku 1868 zavedl všeobecnou brannou povinnost, délka služby byla stanovena na tři roky. Po skončení služby byli vojáci ponecháni po dobu sedmi let v záloze. Takže Josef Ploc již v roce 1881 měl odslouženy tři roky vojenské služby, byl plnoletý a mohl se oženit. Jeho vyvolenou byla Antonie Kalousová, narozená 7. listopadu 1860 v Sopotnici č. p. 83. Protože jí tehdy bylo „pouze“ 20 let, musel jí otec k sňatku dát své svolení, což učinil a vlastnoručně se podepsal. Oddávající kněz psal úhlednou latinkou, i svědci se také podepsali latinkou, otec Josef Kalous pak kurentem, který se jistě naučil v době své školní docházky.

Protože oba byli ze Sopotnice, Josef z č. p. 85, Antonie z č. p. 83, zdálo by se, že si koukali navzájem do dvorku. Ale není tomu tak, obě chalupy byly a jsou od sebe vzdáleny více jak 2,5 km. Co je spojuje, že jsou obě na samotě či polosamotě.

Prvorozený syn a jediný syn František, se manželům narodil na Štědrý den, 24. prosince 1883. To je již podruhé, kdy pokračování rodového kmene, který sledujeme, záleželo na jediném potomku. To však již rodina bydlela v Záchlumí

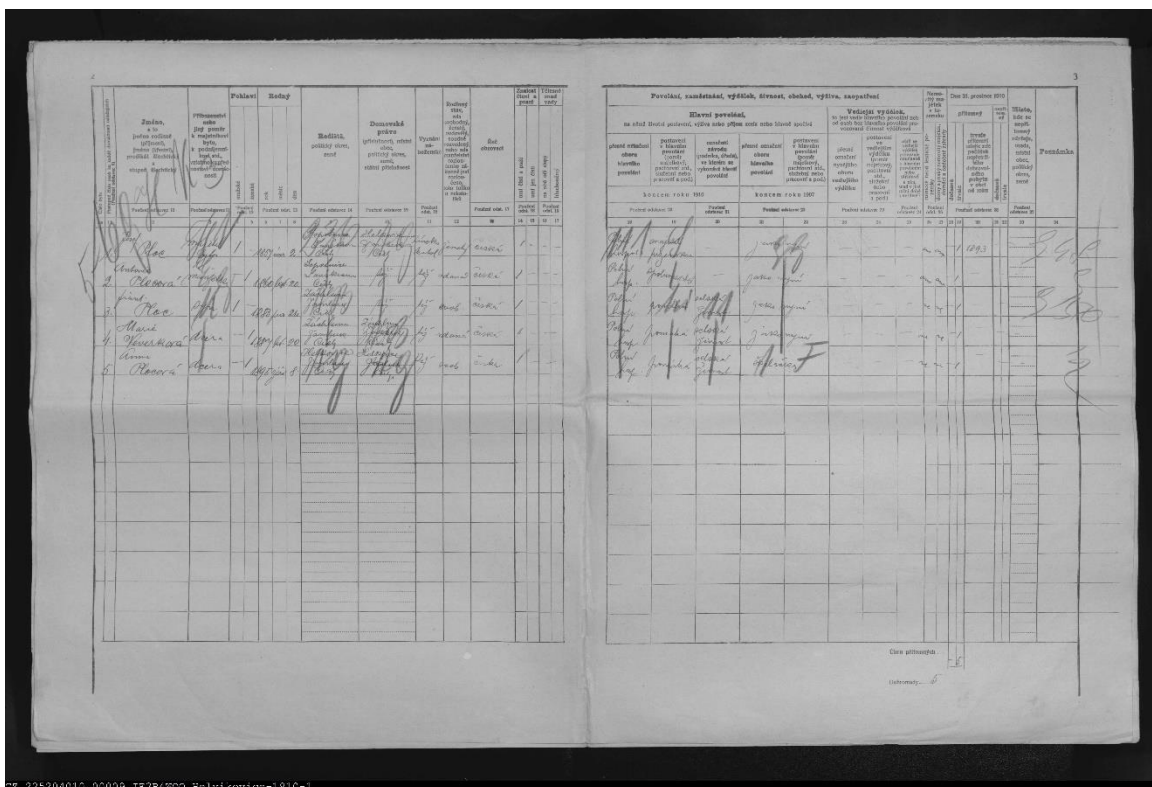

Posledním zjištěným matričním zápisem o narození potomka Josefa a Antonie je zápis o narození dcery Amny Anežky, která se narodila 8. září 1895. To již rodina bydlela v Helvíkovicích č. p. 95. Tehdy se Helvíkovice jmenovaly Helkovicce. Majiteli této nemovitosti jsou dodnes potomci Antonie, rozené Kalousové.

To jsme již v období evropských dějin mezi lety 1890 a 1914, které se nazývá francouzsky Belle Époque, tedy česky Krásné časy. Kdo v té době žil, asi si to neuvědomoval. Název pak tato doba dostala až po 1. světové válce, kdy si lidé dodatečně uvědomili, v jak krásné době vlastně žili. Celou rodinu pohromadě vidíme v záznamu o sčítání obyvatelstva z 31. prosince 1910.

Z něj vidíme, že dcera Marie je již provdaná Veverková. Můžeme předpokládat, že její nepřítomný manžel v té době vykonával vojenskou službu.

František Ploc st. (1883-1914) a jeho žena Marie (1882-1966), rozená Marková

František Ploc pomáhal jistě od doby ukončení pětileté školní docházky rodičům v hospodářství. Z jeho nativního horoskopu se mimo jiné dozvídáme, že měl silnou konstituci, rád cestuje a v cizině se mu může přihodit neštěstí... Asi opravdu máme osud napsaný ve hvězdách. Když mu bylo 20 let, byl 18. září 1904 odveden a 1. října nastoupil vojenskou službu v Terezíně. Stal se z něj ženista, v německé terminologii Pionier.

Ženisté měli na starost výstavbu a opravy pontonových mostů přes vodní toky, opevňování a technickou přípravu bojiště, opevňování stejně tak i výstavbu železnic, účast na obraně a útoku na zákopy a opevněná místa, zejména za účelem překonání překážek a okamžitého zpevnění dobytého objektu nebo části terénu, práce spojené s ničením, obléháním nebo obranou opevněných míst. Výbava ženistů zahrnovala různé pily, sekery, krumpáče, ženijní rýče, kožené brašny na drobný materiál a jako výzbroj karabiny.

Za zmínku jistě stojí i jeho popis, který se tehdy do vojenské dokumentace dával místo fotografie. Byl 176 cm vysoký, vlasy světle blond, oči modré, obočí světle blond, nos velký, ústa souměrná, brada oválná, obličej oválný, zvláštní znamení žádné.

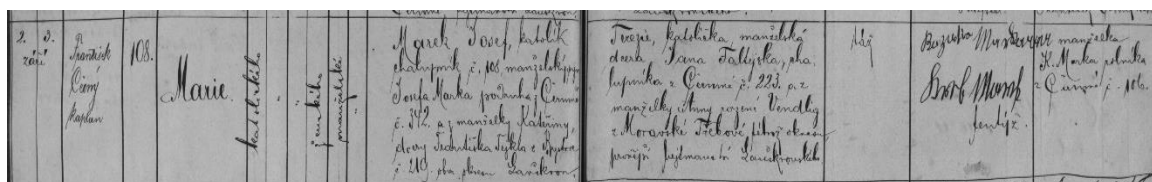
V Terezíně sloužil tři roky až do 16. září 1907. Poté byl dalších 6 let v záloze a během té doby prodělal v Terezíně 6 kratších cvičení. Možná, že v rodině s biatlonovou tradicí bude zajímavé vidět i záznamy o jeho střelbách, které mám k dispozici i s další vojenskou dokumentací v souboru pdf. z Vojenského ústředního archivu v Praze.

Podarilo se mi „ukořistit“ fotografii, která zachycuje, jak ženisté při cvičení v Terezíně začínají stavbu válečného mostu přes řeku.

Vraťme se z vojny a Terezína do civilního života v Helvíkovicích. Census v roce 1910 kromě sčítání obyvatel, které vidíme na předešlé straně, obsahoval i údaje o hospodářských zvířatech. Tehdy měla rolnická rodina Plocových 7 kusů hovězího dobytka, 4 prasata (a to již jistě bylo na Silvestra po prvních zabijačkách) a k tomu jistě také odpovídající pole a louky.

František se žení ve čtvrtek dne 18. května 1911. Jeho vyvolenou se stává Marie Marková, narozená 2. září 1882 v Dolní Čermné č. p. 108, jak o tom svědčí matriční záznam o jejím narození.

Ona je zároveň první osobou, kterou budou alespoň někteří čtenáři těchto řádek osobně znát.

V Helvíkovicích č. p. 95, kde žili mladí manželé spolu s rodinou Plocových se dne 30. června 1912 narodil syn, kterému bylo při křtu hned následující den dáno jméno po otci František a jako druhé jméno Pavel.

Číslo post.	Rok, měsíc a den		Jméno křtícího	Jméno pokřtěnce	Náboženství		Lože	Místo, číslo domu; okres, hejtmanství : Lámbek.	B á b a zkoušená. Jméno, příjmení i obydlí její.
	narození	sv. křtu			Katolické Nekatolické	Pohlaví Mužské Ženské			
7. 61.	1912 června 30.	8/9. června 1.	Josef Ploc, lékař. Lámbek. Oddau dne 26. 7. 1941 v Helvíkovicích. 1. chov. Týpce p. Anna Židková.	František Pavel	katolické	mužské	manželské	Helkovice č. 95.	Marie Kopecká ze Slatiny č. 103.

Otec	Matka	Kmotrové a svědkové	Poznamenání
Jméno a příjmení, stav a charakter jeho, řemeslo jeho, otec a matka, místo narození, číslo domu, okres, hejtmanství. Jestli se otec dítěte nemanželského přihlašuje a zapsání bytí žádá, má se to státi osobně a u přítomnosti dvou svědků, a mají se podepsati on i ti dva svědkové.	Jméno a příjmení její, otec a matka; místo jejího narození, číslo domu, okres, hejtmanství.	Jméno, příjmení, stav a bydliště jejich.	
František Ploc, katolík, rolník v Helvíkovicích č. 95, narozen v Láčklu dne 24. prosince 1883. — c. k. okr. soud a hejt. Lámbek; manželský syn Josefa Ploce, rolníka v Helvíkovicích č. 95, a jeho manželky Antonie, dcery Josefa Chalouška, domkáře v Lopotnici č. 83. —	Marie Marková, katolička, narozena v Čermné dne 25. srpna 1890. — c. k. okr. soud a hejt. Lámbek; manželská dcera Josefa Marka, rolníka v Čermné č. 326, a Marie, dcery Františka Maříka, rolníka v Dolní Dobrouči č. 103. —	Břiděl př. kanon. vizitaci dne 13. června 1912. Josef Ploc, rolník v Helvíkovicích č. 95, Anna Plocová, dcera padesátiletá. Lopul. 18/5. Čermné v Lámboku	

Uplynuly pouhé dva roky a v Sarajevu byli dne 28. června 1914 zastřeleni následník trůnu, arcivévoda František Ferdinand d'Este a jeho manželka, vévodkyně Žofie Chotková. O atentátu a 1. světové válce, která byla dlouho nazývaná Velká válka, a o jejich příčinách, byly popsány tuny papíru a natočeny tisíce kilometrů filmových dokumentů i hraných filmů. Já si dovolím jenom svou připomínku, že k této válce by došlo později stejně, pouze by k jejímu rozpoutání

byla použita jiná záminka. Tato válka začala 28. července 1914, kdy vyhlásilo Rakousko-Uhersko válku Srbsku.

František Ploc starší se hned následující den, tedy dne 29. července 1914, hlásil u 9. ženijního praporu v Melku k plnění válečné služby (Kriegsdienstleistung). Při srbském tažení 5. armády, kam patřil také 9. ženijní prapor, se první rozhodující bitva odehrála v dnech 16. až 19. srpna mezi 5. armádou, která postoupila asi 35 km jihozápadně od Šabacu do údolí řeky Jadar, a srbskou 2. armádou a pravým křídlem srbské 3. armády. Během čtyř dnů na rakouské straně padlo 8 000 mužů, 30 000 jich bylo zraněno a 4 000 jich bylo zajato. František v této bitvě mezi válečnými ztrátami, jak se oficiálně nazývali padlí, ranění a zajatí, nebyl.

Další ofenzíva, tentokrát na Drině, začala 7. září a skončila 4. října. Rakouským silám se opět nepodařilo srbskou armádu porazit. To však již nebyl František Ploc mezi živými... Na mapce vidíme území, kde se odehrávaly poslední dny a týdny jeho života. Vidíme zde vesnici Batar, poblíž které na řece Drině František padl. Podél Driny tehdy vedla a také dnes vede hranice mezi Bosnou a Hercegovinou, která byla tehdy součástí rakousko-uherské monarchie a Srbskem.

F. Lehygr.

II. Heft

Blatt N. 41

Haupt-Grundbuchblatt.

Affiniert durch das Er- gänzungsbereichs-Com- mando (Truppenkörper oder Paresenshaft)	Erscheint im Affinit-Protokolle des Jahres 1924 von Nr. 088	Mit der laufenden Zahl Geburts- 1768	Affinitjahrgang		1904	Blatt-Nr.		143			
			Vor- und Zuname		Franz Floe						
			Ort	Leichlum	Heimathberechtigt in	Orts- gemeinde	Lehotowitz	Geburts- jahr	1883		
			Bezirk	Leustenberg		Bezirk	Leustekow	Religion	röm. katholisch		
Comitat	„	Comitat	„	Kunst, Gewerbe, sonstiger Lebensberuf		Landwirt					
Land	Böhmen	Land	Böhmen								
Affiniert und eingetheilt		vom 18. Juni 1904 in der Lehotowitz auf 3 Linn, 7 Kapuzin									
Eingereiht		im 2. Leustenberg zum k. u. k. Pionier-Regiment No. 8.									
Eingereiht		am 1. Oktober 1904									
Personsbeschreibung.											
Haare	lichtblond	Angesicht	oval	Geimpft	ja						
Augen	blau	Befondere Merkmale	„	Spricht	deutsch						
Augenbrauen	lichtblond	Etwaige Gebrechen	„	Schreibt	„						
Nase	groß			Körpermaß in Meter	1,76						
Mund	großart.			Größencasse der Fußbekleidung	mit						
Kinn	oval										
Veränderungen.											
Charge	Veränderung	im Jahre	am	Beschreibung							
Mutazionier	eingetheilt	1904	1/10	zur 11. Kompanie							
„	präsentiert	„	10/10	zur activen Dienstleistung							
„	betheilt	„	13/10	mit dem Handgelde von 6 K							
„	überträgt	1906	27/9	vom Mutazionier							
„	„	1907	15/9	vom 11. Kompanie zur 1. Kompanie							

Lag.-Nr. 47. Bell. 24. - 6. Referent der Bundesdruckerei (F. Selter) in Wien.

Vidíme zde výňatek z vojenské dokumentace Františka Ploce, který ilustruje jeho cestu od začátku vojenské služby až do konce jeho mladého života, vždyť mu v době, kdy padl na srbské frontě, bylo teprve třicet let. Dne 17. září utrpěl průstřel břicha při překonávání řeky Driny poblíž Bataru. Na toto zranění zemřel 19. září

v nemocnici Červeného kříže v Bijeljině pohřben byl téhož dne nebo následující den na vojenském hřbitově v Bijeljině do hrobu č. 251.

II. Heft
Haupt-Grundbuchblatt. Blatt N. 41

T. Lehmann

Affiniert durch das Er- gänzungsbegrits-Com- mando (Kruppenkörper oder Gesellschaft)	Affiniert im Affinitäts-Protokolle	Affinitätsjahrgang	1904	Blatt-Nr.	143		
	bei Jahre	Vor- und Zuname <i>Franz Floe</i>					
	Geburts- jahr	Ort	<i>Leichlum</i>	Orts- gemeinde	<i>Leptowitz</i>	Geburts- jahr	1883
		Bezirk	<i>Sonstenberg</i>	Bezirk	<i>Leutskau</i>	Religion	<i>röm. katholisch</i>
Comitat		<i>?</i>	Comitat	<i>?</i>	Kunst, Gewerbe, sonstiger Ebensberuf	<i>Landwirt</i>	
Land		<i>Böhmen</i>	Land	<i>Böhmen</i>			
Affiniert und eingetheilt	<i>am 18. Juni 1904 in der Leptowitz auf dem Lande, 7. Kompanie</i>						
Eingereicht	<i>am 2. September 1904 in der Leptowitz auf dem Lande, 8. Kompanie</i>						

Personbeschreibung.

Haare	<i>lichtblond</i>	Angesicht	<i>oval</i>	Geimpft	<i>ja</i>
Augen	<i>blau</i>	Besondere Merkmale	<i>?</i>	Spricht	<i>deutsch</i>
Augenbrauen	<i>lichtblond</i>	Etwas Gebrechen	<i>?</i>	Schreibt	<i>?</i>
Nase	<i>groß</i>			Körpermaß in Meter	<i>1.76</i>
Mund	<i>groß</i>			Größenklasse der Fußbekleidung	<i>mit</i>
Kinn	<i>oval</i>				

Veränderungen.

Charge	Veränderung	im Jahre	am	Beschreibung
<i>Unteroffizier</i>	eingetheilt	1904	1/10	<i>zur 11. Kompanie</i>
"	präsentiert	"	10/10	<i>zur activen Dienstleistung</i>
"	betheilt	"	13/10	<i>mit dem Handgelde von 6 K</i>
<i>Oberoffizier</i>	<i>überträgt</i>	1906	27/9	<i>von Unteroffizier</i>
"	<i>zum Offizier</i>	1907	15/9	<i>von der 4. Kompanie zur 7. Kompanie</i>

Lang.-Nr. 47. Beil. 28. - 6. Abreiter (de Bundesreiter) (F. Selzer) in Wien.

Co dodat? Snad jenom to, že pionier, jak byli ženisté nazýváni v rakousko-uherské armádě znamená obecně průkopníka, který jde vždy vepředu a označovali se tak lidé, kteří jako první osídlovali západ severoamerického kontinentu. Takže název

pionier pro ženisty, kteří museli při překonávání řeky jít vepředu a první se ocitali v palbě, je výstižný.

A ještě něco mě při psaní této smutné historie napadlo. Píseň od Jiřího Suchého „Jó to jsem ještě žil“, kde se kromě jiného zpívá: „Kdybych se nenarodil, sotva bych asi pad“.

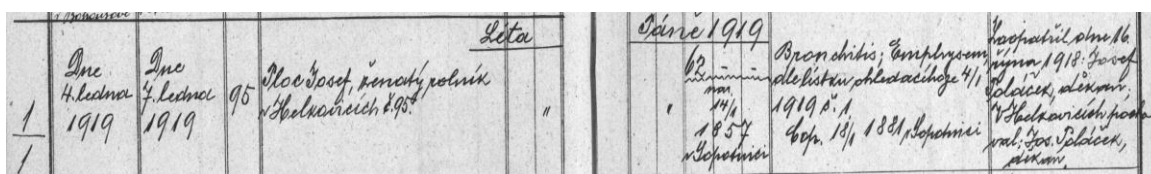
Již jsem o tom psal dvakrát. Tentokrát je to potřetí a naposled. Pokračování rodové linie Ploců, viselo opět na tenkém vlásku. Ten vlásek se jmenoval stejně jako jeho otec František a v době, o které píšeme, mu bylo 26 měsíců.

František Ploc ml. (1912-1984) a jeho žena Anna (1914-2004), rozená Žídková

Není to určitě lehké, být válečným sirotkem. Ale ještě těžší je být, nebo se cítit ve vlastním domově nemilovaným a nechtěným. To se Františkovi stalo v roce 1919. kdy mu bylo sedm let. Jeho matka se v den prvního výročí vzniku Republiky československé, v úterý 28. října 1919, znovu provdala za Antonína Valacha, narozeného 18. dubna 1886 v Sopotnici č. 69, který byl tehdy v Kristových letech, nevěstě bylo 28 let.

Jak k tomu všemu došlo? Dne 4. ledna 1919 umírá ve věku nedožitých 62 let na rozedmu plic Františkův dědeček, hospodář Josef Ploc. Františkova babička Antonie pak dožívá pravděpodobně u své dcera Anny, kde umírá 2. února 1927 ve věku 66 let.

budí dojem studeného a nepřístupného člověka. Ve svých názorech a postojích je pevný a neoblomný. To někdy vyvolává odpor lidí, kteří jsou jiného mínění. Mohou se objevit poruchy mysli a psychózy. Kritiku bere příliš osobně. Má sklony k nervozitě a k emocionální podrážděnosti. nálady zrozence bývají proměnlivé a nevypočitatelné.

Ani mezi tetou a jejím synovcem se pravděpodobně nevyvinul láskyplný vztah a po skončení školní docházky František začal studovat v kněžském semináři. Byl vychován v katolické rodině, a teď znovu cituji z jeho „povahopisu“: Zabývá se aspekty dějinného vývoje a filosofickými idejemi. Studium však po dvou letech skončil, zejména pro svoji neústupnost a odpor učitelů, kteří od svých žáků byli zvyklí pokoře, ať již skutečné nebo předstírané.

Doba po Velké válce, tak se tehdy nazývala 1. světová, protože lidé ještě nevěděli, že je čeká druhá. Hodně lidí přestalo věřit v Boha, protože říkali: „Přece by Bůh, kdyby existoval, nemohl připustit takové utrpení“. Zapomněli však na to, že nám Bůh dal svobodnou vůli činit dobro, nebo bohužel také zlo. V české kotlině lidé masivně vystupovali z katolické církve, kromě jiného i proto, že byla pevně spjata s do té doby vládnoucími Habsburky, nebo přestupovali do jiných církví, zejména do Církve československé (od roku 1970 Církev československá husitská), která se podobně jako Českobratrská církev evangelická hlásala k odkazu a učení Jana Husa.

František Ploc, době navzdory, zůstal i přes špatnou zkušenost z kněžského semináře, věren Církvi římskokatolické. Také proto se později stal členem Československé strany lidové, která vznikla v roce 1922. Později se stal členem jejího profesionálního aparátu a spojil s ní svůj osud.

Svůj osud spojil také s Annou Žídkovou z Hrochova Týnce. Dne 26. července 1941 si ve věku 29 let ji, tehdy sedmadvacítiletou, bere ve farním chrámu Páně v Hrochově Týnci za manželku. Jako dobrou partii, úředníka Národního souručenství, ho Aniče, dívce se „zlomeným srdcem“ z nešťastné lásky, „dohodila“ dohazovačka. Národní souručenství bylo v době Protektorátu Čechy

a Morava jedinou povolenou politickou stranou, v jejímž čele stál protektorátní prezident Emil Hácha.

Protektorát Čechy a Morava.
Okresní úřad: Uhudeřín Okresní soud: Uhudeřín

Oddací list.

Čís. exh. 100/10
Děkaný-farní úřad v Hrochově Týnci potvrzuje, že podle matriky oddaných
pro Hroch. Týnec číslo 7 Lit. 7 str. 74 čís. poř. 7/15 byli oddáni:

Rok, měsíc a den a místo sňatku	<u>26. července 1941 ve farním ohrámení Páně v Hrochově Týnci.</u>	
	Ženich	Nevěsta
Jméno a příjmení	<u>František Ploc.</u>	<u>Anna Zídková.</u>
Rodiště	<u>Helníkovec č. 95,</u>	<u>Hrochův Týnec 65.</u>
Domovská a státní příslušnost a okresní soud a úřad	<u>Helníkovec, okr. Kromb.č.</u>	<u>Hrochův Týnec</u>
Zaměstnání	<u>úředník M. S.</u>	<u>a domácnosti</u>
Bydliště	<u>Pandulice č. 834.</u>	<u>Hrochův Týnec č. 65.</u>
Věk	nar. <u>30. června 1912.</u>	nar. <u>7. července 1914.</u>
svoboda(a), vdovec(a), rozloučen(a)	<u>svobodný</u>	<u>svobodná</u>
Náboženství	<u>římsko-katolické.</u>	<u>římsko-katolické.</u>
Jméno, příjmení, zaměstnání a bydliště rodičů	<u>+ František Ploc, polník v Helníkovicích č. 95; Marie, vdova Josefa Marka v Čermné č. 326.</u>	<u>Karel Zídek, učitel káru v Hrochově Týnci č. 65; Františka, vdova Frant. Rševí volníka v H. Týnci č. 30.</u>
Jméno, příjmení, stav a bydliště svědků	<u>Antonín Novotný, resident, Hrochův Týnec 43 František Zídek, polník, Hrochův Týnec 30.</u>	
Jméno, příjmení a hodnost oddávajícího kněze	<u>Václav Kubáň, farář.</u>	
Poznámka		

Dáno z děkaného-farního úřadu v Hrochově Týnci dne 14. srpna 1941.
Václav Kubáň

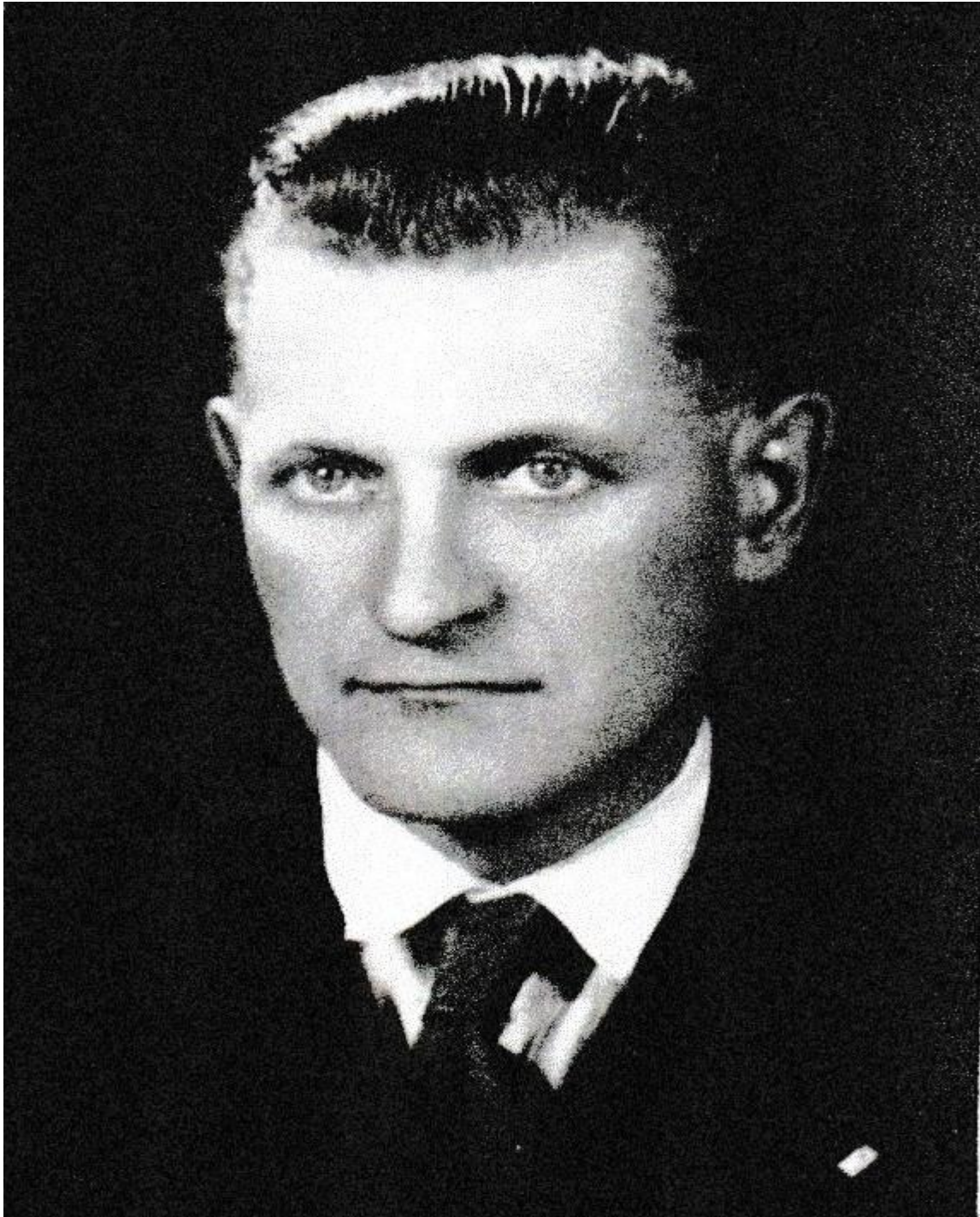
Temná doba Protektorátu, který Češi, dle Reinharda Heydricha „smějící se bestie“, nazývali s vtipem sobě vlastním Protentokrát, určitě nebyla pro český národ lehká. V Pardubicích, kde již František Ploc měl přidělený nájemní byt a kam se po svatbě novomanželé odstěhovali, se v té době odehrávaly tragické události, spojené s domácím odbojem i parašutisty, kteří byli vycvičeni v Anglii a s různými diverzními úkoly vysazováni na území Protektorátu Čechy a Morava. Avšak i v této době se lidé snažili radovat ze života, uzavírali manželské svazky a také se jim rodily děti. Já na tuto dobu poukazuji vždy, když od mladých lidí zaslechnu ten nesmysl, že dnes není doba na to, mít děti.

Děti přišly i do rodiny Plocových. S největší pravděpodobností se narodily na adrese Pardubice, Češkova 834. Jako první se jim narodila 31. května 1942 narodila dcera Blanka. Bylo to pouhé čtyři dny po vykonání spravedlivé odvety na Reinhardu Heydrichovi.

O vánočních svátcích, 26. prosince 1943, se Anně Plocové narodil syn, pokřtěný jménem Pavel. V novinách Venkov ze dne 28. 12. 1943, což byly za protektorátu noviny Národního souručenství, vyšla zpráva o zkáze bitevní lodi Scharnhorst, která byla po hrdinném boji 26. 12. potopena a střílela až do posledního náboje. To už se pomalu, ale jistě začalo smrákat nad Říší, která chtěla být tisíciletou. Přesto lze na stejné stránce najít článek pod názvem Blíží se hodina vítězství, kde je citováno z proslovu říšského ministra propagandy Josepha Goebbelse.

Hodina vítězství se skutečně blížila a přišla a celý svět se radoval. Zdálo se, že Evropu a s ní i Československo čeká skvělá budoucnost. Ale vítězné mocnosti si již Evropu rozdělily a toto rozdělení změnily až po 40 letech. Říká se tomu od Jalty do Malty, tedy od Jaltské konference, kde se setkali hlavní představitelé SSSR, USA a Velké Británie - Stalin, Roosevelt a Churchill v únoru 1945, do setkání začátkem prosince 1989 na palubě výletní lodi Maxim Gorkij u břehů Malty, kde se setkali americký prezident George Bush a sovětský generální tajemník Michail Gorbačov.

Po osvobození se zdálo, že se otevřela i skvělá budoucnost pro Františka Ploce a jeho rodinu. Postupoval ve služebním žebříčku až na místo okresního tajemníka Československé strany lidové v Litomyšli, zejména proto, že to byl inteligentní, samostudiem vzdělaný člověk a měl přirozený talent vedoucího řídicího pracovníka.

Do Litomyšle se přestěhovala celá rodina, a tak zde do rodiny přibyla dcerka Marie, a to 28. dubna 1946. Snad nebude od věci, znovu ilustrovat dobu výňatkem z Lidové demokracie, což byly od roku 1945 noviny ČSL. V nedělních novinách z tohoto dne vystihuje asi nejlépe náladu ve společnosti, kromě článků o soudu s členy bývalé protektorátní vlády a s K. H. Frankem, pozvánka do prvomájového průvodu nadepsaná PRAŽSKÝ LIDOVÝ 1. MÁJ a s dovětkem Chceme šťastný život bez nenávisti, v míru a bratrství.

Druhorozený syn Karel se narodil 29. května 1947. Tak jako jeho sourozenci se narodil ještě „postaru“, tedy doma a stejně jako oni demonstroval sílu a vitalitu rodu, všichni totiž měli porodní váhu přes čtyři kilogramy, Karel jako rekordman kilogramů 5 a dekagramů 20! Protože výtisky Lidové demokracie z toho roku nejsou na stránkách Národní digitální knihovny, použijeme tentokrát Rudé Právo, jako symbol nastupující komunistické moci. Článek ze sportovní stránky, informuje o československém rekordu na 3 km, který v čase 8:13,6 zaznamenal v dresu oddílu Baťa Zlín Emil Zátopek, tehdy vycházející atletická hvězda. Za zaznamenání stojí i čas druhého v cíli – 9:32.

To se však již blížil historický zlom v dějinách Československa a s tím také v osudu rodiny Františka Ploce. Již jsem předeslal, že o této změně, již bylo rozhodnuto v roce 1944.

Hned v únoru ČSL převzali lidé, kteří již předtím spolupracovali s komunisty. Jiní uprchli do zahraničí, další byli ihned pozatýkáni, někteří internováni. Rodina Františka Ploce musela z Litomyšle odejít, pravděpodobně hned začátkem března 1948, protože starší ze sourozenců si pamatují velké závěje sněhu. Jenom díky laskavosti a statečnosti faráře Ladislava Kubíka se mohli ubytovat na opuštěné faře v Mladých Bukách. To však nebyla jediná rána osudu, kterou režim uštědřil Františkovi Plocovi a jeho rodině.

František Ploc byl po zatčení a vyšetřovací vazbě odsouzen dne 23. června 1949 za zločin velezrady k trestu těžkého žaláře v trvání sedmi let, zostřeného čtvrtletně jedním tvrdým ložem, ke konfiskaci jedné třetiny jmění a ke ztrátě

občanských práv na 5 let. Tento rozsudek byl pak po podaném odvolání potvrzen Nejvyšším soudem dne 14. dubna 1950.

Trest si odpykával v Ostrově u Karlových Varů. O podmínkách věznění v padesátých letech se nechci rozepisovat, nechci zvětšovat bolest potomků Františka Ploce, i já budu rád, až budu mít tyto řádky za sebou. Dne 4. 2. 1953 byl podmíněčně propuštěn a pracoval v papírnách ve Svobodě nad Úpou.

Říká se, že hlavou zeď neprorazíš. Přesvědčil se o tom i on. Asi nemohl konat jinak, anebo mohl? V té době byly v rodině již čtyři děti, a na cestě bylo páté. To byla Anička, která přišla na svět 12. února 1955, pokřtěna byla 27. února.

Anna Marie P L O C O V Á
narozena dne 12. února 1955
v Trutnově, porodnici
býla dne 27. února 1955
v chrámu Páně sv. Kateřiny
Mladých Bukách **DOKRŤENA+**

**STALA SE DÍTĚM BOŽÍM +
CHRAMEM DUCHA SVATĚHO +
ÚDCM MYSTICKÉHO TĚLA KRISTOVA
SVATÉ KATOLICKÉ CÍRKVE BOŽÍ +**

ZACHOVEJ SI S MILOSTÍ BOŽÍ
DO CELÝ ŽIVOT BÍLÉ ROUCHO
MILOSTI DOSVĚCUJÍCÍ +

František P l o c   Anna roz. Žiáková
Otec   matka

Jen Oliva z Jehnědí,
Anna, jeho choť.

Kmotrce

Ladislav Kubík, administrátor.
Křtěl kněz

Ve Svobodě nad Úpou   27. II. 1955

L. s.   admin. Kubík

Bezprostředně po jejím narození byl František Ploc odsouzen znovu, a to u Okresního soudu v Pardubicích. protože z pohledu tehdejších bezpečnostních orgánů a justice znovu vyvíjel protistátní činnost. Odsouzen byl 11. 3. 1955 a to k 10 letům odnětí svobody, ztrátě občanských práv na 5 let, k propadnutí jedné poloviny jmění a zaplacení soudních výloh ve výši 3. 979 Kč. Mne u toho napadlo jenom jedno, jak chudák ještě do větší bídy přišel. A to se samozřejmě týkalo i jeho rodiny. Trest si tentokrát „odseděl“ na Tmavém Dole u Rtyně v Podkrkonoší, I když slovo odseděl ani v uvozovkách nevystihuje výkon trestu, kde odsouzení fárali a těžce pracovali v dole. Podmínečně propuštěn byl 20. 11. 1959, podmínka mu skončila 2 dny před Silvestrem v roce 1963.

František Ploc se opravdu nenarodil na šťastné planetě. Válečný sirotek se v průběhu života vyšplhal vlastním přičiněním poměrně vysoko, aby však ho kolo dějin shodilo nemilosrdně dolů. Ani své rehabilitace v roce 1990 se nedožil, protože zemřel 7. března 1984.

Je proto vskutku obdivuhodné, co musela vydržet jeho rodina. Jeho manželka Anna, neustále psala žádosti o milost, které byly neustále zamítány. Uživít celou rodinu, to byla její starost největší. Ale je pravda, že ranami osudu, které překonáme, rosteme. A tak všech pět dětí postupně dorůstalo a v rámci možností, a to jak finančních, tak i jako děti bývalého politického vězně, se vyučily či vystudovaly.

Děti zdědily také fyzickou odolnost, a tak se z Pavla stal průkopník biatlonu v Československu, protože byl schopen mimořádně tvrdé a usilovné práce. Odtud tedy pramenily jeho pozdější sportovní úspěchy. Při slovu průkopník neboli pionýr, si připomeňme jeho dědu, padlého v první světové válce. Karel byl, jako jeden ze svěřenců Ivana Hraběte, vynikajícím sjezdařem, děvčata pak zdědila hudební sluch a pěvecké nadání po rodu Žídků, ale to je a bude jiná historie. Vždycky jsem obdivoval, jak rodina žila v harmonii a v lásce a pravidelně se scházela a schází. Kromě víry to přičítám i tomu, že neměli problémy s dělením majetku, což bývá někdy kamenem úrazu, i když nejde zrovna o statisíce či miliony a o lukrativní nemovitosti.

Pavel zemřel právě letos, 3. února 2023. Čím tedy končit? Snad jednou polozapomenutou fotografií, pravděpodobně z roku 1959, kterou fotil můj děda Karel Kábrt, kde na pramici ve Velkém Vřešťově sedí vepředu autor a jeho babička Blažena Kábrtová a vzadu pádluje Pavel Ploc.

Pavla, babičku i dědu převozník přes řeku Léthé již převezl a já doufám, že mně dopřeje ještě dost roků na to, abych dělal radost svým blízkým, přátelům a také sobě.

V Úpici 21. dubna 2024

